فصلنامه ایده های نوین روانشناسی

دوره ۳، شماره ۷، پاییز سال ۹۸

مقایسه درک ریتم شنیداری و استرس والدگری در کودکان دختر و پسر دارای اختلالات یادگیری (دیکته و ریاضی)

مهین ترابی[۱]، محسن جدیدی[۲]، صادق تقی لو[۳]

چکیده

هدف پژوهش حاضر مقایسه درک ریتم شنیداری و استرس والدگری در کودکان دختر و پسر مبتلا به اختلال یادگیری (دیکته و ریاضی) بود. بدین منظور نمونه‌ای شامل ۷۵ دختر و ۷۵ پسر به همراه مادرانشان به روش نمونه‌گیری هدفمند از نوع در دسترس انتخاب شدند. جهت گردآوری داده‌ها از آزمون ادراک شنیداری تست وپمن و پرسشنامه استرس والدگری ابدین (۱۹۸۳) استفاده شد. داده-ها با استفاده از آزمون تی نمونه‌های مستقل تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد بین ادراک ریتم شنیداری کودکان دختر و پسر مبتلا به اختلال یادگیری تفاوت معناداری وجود دارد، به طوری‌که کودکان دختر از میانگین بالاتر درک ریتم شنیداری نسبت به کودکان پسر برخوردار بودند. همچنین نتایج نشان داد بین استرس والدگری و مؤلفه‌های آن در مادران کودکان دختر و پسر تفاوت معناداری وجود دارد به نحوی‌که مادران دارای کودک دختر مبتلا به اختلال یادگیری از سطوح بالاتر استرس والدگری در همه مؤلفه‌ها نسبت به مادران دارای کودک پسر برخوردار بودند. و به طور کلی یک رابطه دو طرفه بین استرس والدین و مشکلات رفتاری کودک برای مادران و پدران وجود دارد.

کلیدواژه‌ها: درک ریتم شنیداری، استرس والدگری، اختلال یادگیری

[۱] کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی غرب، تهران، ایران
[۲] دانشیار، دانشگاه آزاد اسلامی شهر قدس، تهران، ایران
[۳] استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی آستارا، تهران، ایران

Yaskabood999@gmil.com
jadidi.mohsen@gmail.com
sadeght81@gmail.com

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

۱. مقدمه

اختلالات یادگیری نشان دهنده طیف وسیعی از مشکلات اولیه در موضوعات علمی و مشکلات ثانویه در دامنه های احساسی و اجتماعی است (دایسون[۱]، ۱۹۹۶؛ هایسو[۲]، ۲۰۱۸). امروزه اختلالات یادگیری چالش های مهمی برای کودکان، والدین و معلمان است. این اختلالات رشدی عصبی را نمی توان با ناتوانی ذهنی توضیح داد و نه آن را کاملا وابسته به محیط دانست، بلکه به نظر می رسد به علت تفاوت در عملکرد اساسی مغز باشد (نیکلسون و فاوست[۳]، ۲۰۱۸). از مهمترین اختلالات یادگیری در کودکان اختلالات دیکته و ریاضی است. ارتباط نوشتاری مستلزم مهارت تأکید کردن یا صحیح نوشتن است. نارسایی در این موارد باعث اختلال اساسی در انتقال پیام و بیان اندیشه می‌شود به طورکلی نوشتن نخستین نشانه باسوادی است و اهمیت صحیح نوشتن کلمات به اندازه‌ای است که مردم و حکومت نوشتن کلمات را بارزترین نشانه بی‌سوادی می‌داند و اهل فضل و فرهنگ نیز هرگاه مدعی شوند که سطح علم و سواد تنزل یافته در اثبات مدعای خود قبل از هر چیز به‌غلط های املاءیی نوشته‌های فارغ‌التحصیلان مدارس به استناد می‌کند (بیرجندی، ۱۳۷۲). شیوع ناتوانی یادگیری ویژه از نوعی نارسایی در ریاضی ۳ تا ۷ درصد و با اختلال در خواندن ۴ تا ۹ درصد است و ناتوانی یادگیری در ریاضی و بعد از خواندن در زندگی روزمره و به ویژه در دوران تحصیل اهمیت اساسی دارد (انجمن روان‌پزشکی آمریکا، ۲۰۱۳).

تحقیقات نشان داده است که توجه شنیداری برای یادگیری ضروری و پیش نیاز یادگیری درکی است ازآنجایی‌که توانایی توجه به همراه با تمرکز مهارتی است که همه افراد به ویژه دانش‌آموزان برای یادگیری به آن نیاز دارند این کودکان برای دریافت آموزش مناسب باید قادر باشد که به دستورالعمل‌ها توجه و بر روی جزئیات تمرکز نماید و یاد بگیرند که تنها معرفی که هدف را انتخاب کرده و از مارک‌های رقابتی چشم‌پوشی نماید این رویه توجه شنیداری انتخابی نامیده می‌شود (گارسیا[۴] و همکاران، ۲۰۰۷).

به‌طورکلی، استرس والدین به شرایط یا موقعیت‌هایی اشاره دارد که در آن والدین با خواسته‌ها و ملزوماتی محیطی روبرو می‌شوند که از منابع اجتماعی و شخصی که در اختیاردارند فراتر است. در این میان مادران استرس بالاتری را تجربه می‌کنند که با میزان رضایت آن‌ها از زندگی و بیماری‌های جسمانی مرتبط است.

فرزندانی که از نظر جسمی یا ذهنی ناتوان هستند استرس خاصی را بر والدین، به‌ویژه مادر، تحمیل می‌کنند. مهم‌ترین مسائل و مشکلات این والدین عبارت‌اند از: مشکل پذیرش ناتوانی کودک، خستگی ناشی از پرستاری و مراقبت، مسائل مربوط به اوقات فراغت، مشکلات مالی خانواده و مسائل پزشکی و آموزشی (کوپر[۵]

[1] Dyson, L. L.
[2] Hsiao, Y. J.
[3] Nicolson, R. I., & Fawcett, A. J.
[4]. Garsia
[5]. Cooper

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

و همکاران، ۲۰۰۹). گرین هارت[1] ۲۰۱۳ در پژوهشی تفاوت نقاشی خانواده در کودکان را بر اساس فرهنگ بررسی کرد نتایج نشان داد که موقعیت آرایش فضایی اعضای خانواده با توجه به زمینه فرهنگی و درک کودکان از خود و خانواده و اجتماع بر اساس زمینه‌های فرهنگی شکل‌گرفته است در عمل ملاحظه می‌شود که فراموش کنی در آزمون ترسیم خانواده به‌سادگی و با ولع صورت می‌گیرد نتایج نشان داد این کودکان و ارائه و آشکاری از آسیب روانی را در ترسیم خود نمایان می‌کند. پژوهشگرانی نیز در سال ۲۰۱۳ رابطه بین شاخصه‌های خاص در نقاشی ترسیم خانواده کودکان و مشکلات درونی سازی شده کودکان را مورد تأیید قراردادند (گلدنر و اسکارف[2]،۲۰۱۲). در پژوهشی دیگر ترسیم خانواده از سوی کودکان در سه گروه خانواده تک والدی، سنتی و مهاجر مقایسه گردید و مشاهده شد که درصد حذف پدر و مادر در نقاشی کودکان تک والدی بیشتر از کودکان متعلق به گروه‌های سنتی و مهاجر است (روی و فان[3]،۲۰۱۲). نیس، گرین و بیکر[4](۲۰۱۲) در پژوهشی با عنوان استرس والدین و مشکلات رفتاری کودک: یک رابطه دوطرفه در طول زمان نشان داد استرس والدین و مشکلات رفتاری کودک به صورت متقابل با یکدیگر مرتبط هستند نتایج به دست آمده نشان می‌دهد

با توجه به مطالب عنوان‌شده در می یابیم که دانش‌آموزان در درس املاء و ریاضی دارای مشکلات زیادی می‌باشند و از آنجایی که دانش‌آموزان در اکثر فعالیت‌های درسی خود با نوشتن و حساب کردن سروکار دارند این پژوهش در نظر دارد به این پرسش بپردازد که درک ریتم شنیداری و استرس والدگری در اختلالات دیکته و ریاضی در کودکان دختر و پسر دارای اختلال یادگیری چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟

۲. پیشینه تحقیق

نتایج شیخ‌الاسلامی, محمّدی و سیداسماعیلی قمی(۱۳۹۵) نشان داد بین میزان استرس والدگری، شادکامی و انعطاف‌پذیری شناختی بین دو گروه از مادران تفاوت معناداری وجود دارد. در مقاله‌ای که رجب‌پور عزیزی (۱۳۸۹) تحت عنوان اختلال یادگیری املا و چگونگی درمان موردبررسی قرار گرفت به عبارتی این امر به اختلال املا چگونه ایجاد می‌شود و نیز راه‌های درمان چیست موردبحث قرارگرفته بود پژوهش و بررسی‌ها نشان داد که اختلال نوشتن تحت تأثیر عوامل زیادی از قبیله‌های کنترل حرکت اختلال‌های حافظه بصری اختلال‌های ادراک شنیداری عدم دقت و توجه به ضعف مهارت‌های حرکتی اختلال در ادراک بینایی حروف و کلمات ضعف حافظه بینایی و شنوایی دشواری در انتقال اطلاعات از یک کانال حسی به کانال دیگر و انتزاعی بودن مطالب قرار دارد.

شهرکی پور, کریم زاده, کرامتی(۱۳۸۹) در پژوهشی با عنوان بررسی اثر آموزش زندگی خانوادگی در کاهش تنیدگی والدینی مادران دارای کودکان اختلال یادگیری در خواندن و نوشتن نشان دادند به کمک برنامه و

[1]. Gernhardt
[2]. Goldner & Scharf
[3]. Ruei & Fan
[4] Neece, C. L., Green, S. A., & Baker, B. L

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

مدل آموزشی زندگی خانوادگی در پژوهش حاضر، می‌توان ویژگی‌های مربوط به والد را که علت افزایش تنیدگی والدینی می‌شوند، تغییر داد. بدین معنا که افزایش مهارت‌های مادران دارای کودکان مبتلا به اختلال یادگیری از طریق محتوای برنامه‌ای برای آشنایی مادر با فنون فرزندپروری از یکسو و با تغییر ادراک مادر از طریق محتوایی جهت آشنایی با اختلال یادگیری و ویژگی‌های آن می‌توان باعث کاهش تنیدگی، افسردگی و انزوای اجتماعی و بهبود احساس صلاحیت و سلامت مادران دارای کودک اختلال یادگیری خواندن و نوشتن شد. تام و همکاران(۲۰۱۷) نشان دادند که اضطراب مادران مرتبط با اضطراب پدرانه است. یافته های این مطالعه نشان می‌دهد که اضطراب پدر و مادر، نقش مهمی در ایجاد افسردگی کودکان دارد و صفات روانشناختی مثبت، باعث کاهش تأثیرات پدرانه بر روی کودک افسردگی می شود.

۳. اهداف پژوهش

تعیین تفاوت درک ریتم شنیداری در کودکان دختر و پسر دارای اختلال یادگیری

تعیین تفاوت استرس والدگری مادران کودکان دختر و پسر دارای اختلال یادگیری

۴. فرضیه‌های پژوهش

بین درک ریتم شنیداری کودکان دختر و پسر دارای اختلال یادگیری تفاوت معناداری وجود دارد.

بین شاخصه های آزمون P.S.I مادران کودکان دختر و پسر دارای اختلال یادگیری تفاوت معناداری وجود دارد.

۵. سوال تحقیق

درک ریتم شنیداری و استرس والدگری در اختلالات دیکته و ریاضی در کودکان دختر و پسر دارای اختلال یادگیری چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟

۶. روش پژوهش

پژوهش حاضر در زمره‌ی پژوهش‌های علی-مقایسه‌ای بود و جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان ۸ تا ۱۱ ساله مبتلا به اختلال یادگیری (دیکته و ریاضی) مراجعه‌کننده به مراکز اختلالات یادگیری آموزش و پرورش شهرستان شهریار به همراه مادرانشان بود.

آزمون ادراک شنیداری تست وپمن

با توجه به این که این تست برای سنجش تمییز شنیداری و نمره دهی به آن تنظیم شده است هدف فقط تمییز شنیداری توسط کودک می‌باشد و به صورت بیرونی است (به این صورت که درمانگر آن را می‌خواند و کودک باید پاسخ دهد که مشابه‌اند یا نه). این تست در ۴ زمینه که شامل ۱- جایگاه ۲- شیوه ۳- واکه ۴- واکداری- بیواکی است طرح‌شده است. از جفت‌های کمینه CVC که در یک مختصه متفاوت هستند استفاده می‌کنیم. در هر بخش ۱۰ جفت کمینه وجود دارد که یکی از این جفت‌های کمینه از ۲ واژه تکراری

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

تشکیل‌شده است که مشخص می‌کند که آیا کودک شانسی جواب می‌دهد یا واقعاً تمییز می‌دهد. این جفت‌های کمینه را در هر ۴ قسمت در ترتیب‌های متفاوتی قرار می‌دهیم تا کودک به قواعد و ترتیب خاص و یکنواختی دست پیدا نکند. (شاو، ۲۰۰۶).

فرم کوتاه و بلند پرسشنامه استرس والدینی (بین شاخصه های آزمون P.S.I)

این پرسشنامه در پاسخ به نیاز متخصصان بالینی برای تهیه یک مقیاس معتبر به‌منظور اندازه‌گیری استرس در روابط والد- فرزند که در یک‌زمان محدود قابل اجرا باشد، مستقیماً از فرم بلند این مقیاس که توسط آبدین در سال(۱۹۸۳) تهیه‌شده بود، گرفته شد. فرم کوتاه مقیاس استرس والدین ۳۶ سؤالی است که شامل سؤالاتی است با همان عبارت‌هایی که مستقیماً در فرم اصلی بلند ۱۰۱ سؤالی وجود دارد (کاوه و همکاران،۱۳۹۰). این مقیاس به‌منظور ارزیابی سه زیرمقیاس (آشفتگی والدینی، تعاملاءت ناکارآمد والد- فرزند ویژگی‌های کودک مشکل‌آفرین) و استرس کلی طراحی‌شده است. شیوه نمره‌گذاری روی طیف لیکرت از ۱ تا ۵

متغیر	شاخص گروه	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	T	df	Sig

(کاملاء موافق تا کاملاء مخالف) انجام می‌شود. در نمره‌گذاری این پرسشنامه باید توجه کرد که ترتیب قرار گرفتن سؤال‌های زیر مقیاس‌ها در طول کل مقیاس پخش‌شده‌اند و روش نمره‌گذاری همه سؤالات یکسان نیست (فدایی و همکاران، ۱۳۸۸). پایایی از طریق باز آزمایی روی ۵۳۰ نفر از مادران بافاصله زمانی شش ماه انجام شد. ضریب همسانی درونی برای استرس کلی (۰/۸۴) به دست آمد (کاوه و همکاران، ۱۳۹۰). به منظور پردازش و تجزیه‌وتحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌های تحقیق از نرم‌افزارهای آماری SPSS 24 استفاده شد.

۷. یافته‌ها

بر طبق نتایج به‌دست آمده میانگین ادراک ریتم شنیداری در کودکان دختر ۲۰/۳۱ با انحراف معیار ۴/۸۷۱ و ریتم شنیداری کودکان پسر دارای اختلال یادگیری ۱۶/۰۰ با انحراف معیار ۵/۰۱۳ به‌دست آمد.

بر اساس نتایج به دست آمده درک ریتم شنیداری در دختران بالاتر از پسران می‌باشد بنابراین تفاوت دارند که در جدول ۱ نتایج نشان داده شده است

جدول 1آزمون تی مستقل مقایسه درک ریتم شنیداری کودکان دختر و پسر

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

درک ریتم شنیداری	دختر	75	۱۷,۸۷	۱,۴۵۷	۲۲,۴۴۵	۱۴۸	۰,۰۲۱
	پسر	75	۱۳,۱۵	۲,۸۷۴			

در بخش دوم به بررسی تفاوت استرس والدگری در کودکان دختر و پسر مبتلا به اختلال یادگیری پرداخته شد که بر اساس نتایج به دست آمده تفاوت میان همه مولفه‌های استرس والدگری معنادار (Sig<۰,۰۰۵) می‌باشد.

جدول ۲ نتایج آزمون‌های چندمتغیره برای بررسی تفاوت گروه ها در ابعاد استرس والدگری

منابع تغییرات	متغیر وابسته		مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری
قلمرو کودک	گروه ها	سازش-پذیری	۸۴۵/۱۲	۱	۸۴۵/۱۲	۱۶/۸۴	۰/۰۰۱
		پذیرندگی	۱۲۴/۵۴	۱	۱۲۴/۵۴	۱۹/۱۳۸	۰/۰۰۶
		فزون طلبی	۸۶/۱۳	۱	۸۶/۱۳	۱۲/۴۷	۰/۰۰۱
		خلق	۴۶۵/۴۴	۱	۴۶۵/۴۴	۲۱/۷۶	۰/۰۰۱
		بی‌توجهی و فزون کشی	۳۲۸/۰۴	۱	۳۲۸/۰۴	۲۸/۶۰	۰/۰۰۵
		تقویت گری	۲/۰۹	۱	۲/۰۹	۲۲/۳۷۱	۰/۰۰۳
قلمرو والدین		افسردگی	۲۱/۵۳	۱	۲۱/۵۳	۱۷/۳۵	۰/۰۰۱
		دلبستگی	۷۶۰/۶۲	۱	۷۶۰/۶۲	۶۷/۶۴	۰/۰۰۱
		محدودیت-های نقش	۲۴۳۵/۹۶	۱	۲۴۳۵/۹۶	۳۶۷/۳۸	۰/۰۰۱
		حس صلاحیت	۳۲۸/۰۴	۱	۳۲۸/۰۴	۲۸/۶۰	۰/۰۰۵
		انزوای اجتماعی	۲/۴۵	۱	۲/۴۵	۷۸/۲۲	۰/۰۰۳
		روابط با	۵۴/۸۷	۱	۵۴/۸۷	۸/۷۸	۰/۰۰۱

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

		همسر					
		سلامت والد	۳۶۵/۲۳	۱	۳۶۵/۲۳	۹/۱۲	۰/۰۰۱
		تنیدگی زندگی	۸۷۴/۳۵	۱	۸۷۴/۳۵	۱۱/۶۷	۰/۰۰۱

۸. بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج تفاوت معناداری بین درک ریتم شنیداری کودکان دختر و پسر داری اختلال یادگیری وجود دارد و به‌طورکلی کودکان دختر از میانگین بالاتری نسبت به کودکان پسر برخوردارند. یافته‌های این پژوهش با نتایج رجب‌پور عزیزی (۱۳۸۹)، راست‌خدیو (۱۳۸۷)، آقالر (۱۳۸۶)، روشن بین، پور اعتماد و خوشابی (۱۳۸۶)، عرب عامری (۱۳۸۳)، گرین هارت (۲۰۱۳)، روی و فان (۲۰۱۲) همسو می‌باشد. یافته‌های این پژوهش، یافته‌های راسول و ناچز را تائید می‌کند. او از پژوهش‌ها و فعالیت‌های علمی خود دریافت که تمیز دیداری و شنیداری به‌طور معناداری با توانایی خواندن و بخش کردن کلمات همبستگی دارد. راسول ملاحظه کرد که تمیز دیداری نسبت به تمیز شنیداری همبستگی بالاتری با خواندن دارد؛ اما تمیز دیداری و شنیداری با یکدیگر وابسته هستند زیرا هر دو کنش در تشخیص کلمات به کار می‌رود (راسول و ناچز،۱۹۷۷). نتایج مطالعات هاوس و بیگلر و لاوسن (۲۰۰۳)، حاکی از آن است که کودکان با اختلال خواندن درزمینهٔ ادراک دیداری و شنیداری به‌طور چشمگیری پایین‌تر از کودکان عادی عمل می‌کنند؛ همچنین بر اساس گفته‌ی فکویتی، پاگانونیک، گاتانئو، گالی، اومیلتا و گاستون در سال ۲۰۰۳؛ نقص در ادراک دیداری و شنیداری باعث ایجاد مشکل در توجه نارساخوانان می‌شود و این نقص توجه ممکن است پیشرفت در آواشناسی و تشخیص صداها و حروف را که برای یادگیری خواندن ضروری است دچار اختلال کند و باعث مشکل در خواندن شود.

ریتم شنیداری در کودکان برای بالا بردن سطح یادگیری آن‌ها موردتوجه می‌باشد و هرچه کودکان در شنیدن مهارت بیشتری به دست بیاورند می‌توانند اطلاعات ورودی را بهتر و کامل‌تر جذب و تحلیل نمایند و با توجه به یافته‌های پژوهش‌های محققان در این رابطه آموزش و ایجاد مهارت درک ریتم شنیداری در بهبود اختلالات یادگیری مربوط به شنیدن مؤثر می‌باشد و در کنار دیدن می‌تواند فهم و یادگیری کودکان را عمق دهد. در تبیین یافته‌های این پژوهش می‌توان بیان کرد که درک ریتم شنیداری در دختران از پسران بیشتر می‌باشد و این می‌تواند به ویژگی‌های ذاتی دختران مربوط باشد که دختران نکته‌بین تر و نکته‌سنج‌تر نسبت به پسران هستند و نسبت به محیط اطراف خود توجه بیشتری دارند. همچنین آموزش دقت و تمرکز شنیداری بر ادراک دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری مؤثر بوده و می‌تواند باعث بهبود عملکرد دانش‌آموزان شود. طبق تحقیقات انجام‌شده درگذشته، اختلالات ادراک شنیداری و دیداری به‌صورت جدا در نظر گرفته می‌شدند. بااین‌حال اخیراً توافقاتی وجود دارد که اختلال شنیداری و دیداری را به‌طورکلی تحت عنوان

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

بدکاری مگنوسلولار در نظر می‌گیرند. از طرفی پخش موسیقی برای کودکان دارای نقص توجه موجب افزایش توجه دیداری و شنیداری آن‌ها در حین پخش موسیقی و حتی بعدازآن می‌شود. در بخش دوم نتایج به‌دست‌آمده نشان داد که بین استرس والدگری مادران کودکان دختر و پسر مبتلابه اختلال یادگیری تفاوت معنی‌داری وجود دارد و استرس والدگری مادران دارای کودک دختر مبتلابه اختلال یادگیری از سطوح بالاتر استرس والدگری در همه مؤلفه‌ها نسبت به مادران دارای کودک پسر برخوردارند.

به‌منظور مقایسه این نتایج با یافته‌های قبلی پژوهشی کاملاً همسان در دست نبود، اما این نتایج با رودریگو و همکاران (۲۰۰۶)، گل‌پرور و بهادری (۱۳۹۳)؛ امامی و کجباف (۱۳۹۳)؛ پناهی (۱۳۹۲)؛ پاداش، فاتحی‌زاده، عابدی و ایزدی‌خواه (۱۳۹۱)؛ ابوالقاسمی (۱۳۹۱)؛ امامی و همکاران (۱۳۹۱) و عابدی و وستانیس (۲۰۱۰) همسو است. مادران کودکان دارای اختلال یادگیری درزمینه‌ی آشفتگی‌های والدینی، تعامل ناکارآمد با فرزندانشان و ویژگی کودکانشان استرس بیشتری تحمل می‌کنند. واندرویک[1] و همکاران (۲۰۰۹) در پژوهشی سطح بالایی از استرس و آشفتگی‌های روان‌شناختی را در والدین کودکان عقب‌مانده ذهنی در مقایسه با والدین کودکان عادی گزارش کردند. در تبیین نتایج می‌توان اشاره کرد که به‌طورکلی استرس والـدین بـه شرایط یا موقعیت‌هایی اشاره دارد که در آن والدین بـا خواسته‌ها و ملزومات محیطی روبه‌رو می‌شوند کـه از منابع اجتماعی و شخصی که دارنـد، فراتـر اسـت کـه یکی از این منابع استرس تولد فرزندی با نیازهای ویژه است. فرزندانی که ازنظر جسـمی یـا ذهنـی نـاتوان هستند، استرس خاصی را بر والدین به‌ویژه بر مادران تحمیل می‌کنند. مهم‌تر ین مسـائل و مشـکلات ایـن والدین عبارت‌اند از: مشـکل پـذیرش نـاتوانی کـودک، خستگی ناشی از پرستاری و مراقبت، مسـائل مربـوط به اوقـات فراغـت، مشـکلات مـالی خـانواده و مسـائل پزشکی و درمـان.درمجموع نتایج پژوهش حاضر و پژوهش‌های پیشین بیانگر این هست که استرس والدگری به‌عنوان یکی از پیامدهای دارا بودن کودک با اختلال یادگیری می‌باشد و این استرس در مادران دختران از مادران پسران بیشتر نمود پیدا می‌کند.

با توجه به نتایج پیشنهاد می‌گردد مربیان و آموزگاران باید در کلاس های درس تفاوت هایی میان سرعت یادگیری، پیشرفت تحصلی و سقف یادگیری دانش آموزان دیده می شود که باید به آنها توجه شود و در جهت رفع آن اقدامات لازم انجام گیرد. از خانواده ها خواسته شود نسبت به علائم اختلالات یادگیری در فرزندان خود هوشیار باشند.

سپاسگزاری

از کلیه افرادی که در این پژوهش ما را یاری رساندند بی‌نهایت سپاسگزاریم.

منابع

[1]. Van Der Week

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

۱. امامی، ز.، و کجباف، م. (۱۳۹۳). اثربخشی کیفیت زندگی درمانی بر اضطراب و افسردگی دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه. *پژوهش‌های علوم شناختی و رفتاری*، ۴، ۳۸-۳۱.
۲. بیرجندی، محمدرضا (۱۳۷۲). رابطه زبان و تفکر، *مجله رشد معلم*، شماره ۱۵۸.
۳. دلاور، علی. (۱۳۸۰). "احتمالات و آمار کاربردی در روانشناسی و علوم تربیتی(چاپ پنجم)". تهران: رشد.
راست خدیو، رقیه. (۱۳۸۷). *مجله تعلیم و تربیت استثنایی*، چگونه توانستم اختلال یادگیری دانش‌آموز موردنظر را ترمیم کنم، شماره مجله ,۷۵
۴. رجب پور عزیزی، زهرا، (۱۳۸۹). *مجله تعلیم و تربیت استثنایی*، درمان اختلالات اضطرابی دوران کودکی، شماره ,۹۴
۵. رنجبر، محمد جواد؛ غلامی، فائزه و نظری ، طوبی. (۱۳۹۲). "ارتباط بین سطح استرس والدگری مادر و اضطراب در کودکان دبستانی". ششمین همایش بین المللی روانپزشکی کودک و نوجوان تبریز، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز. صص: ۲۷-,۲۶
۶. روشن بین، مهدیه؛ پور اعتماد، حمید رضا و خوشابی، کتایون. (۱۳۸۶). "تاثیرآموزش گروهی فرزند پروری مثبت بر استرس والدگری مادران کودکان ۱۰-۴ ساله مبتلا به اختلال بیش فعالی /کمبود توجه". *فصلنامه خانواده پژوهشی*، جلد ۱۰، شماره‌ی ۳، صص: ۵۷۲-,۵۵۶
۷. فدایی، زهرا.، دهقانی، محمد.، طهماسبیان، کاوه.، و فرهادی، محمود (۱۳۸۸). بررسی روایی، پایایی و ساختار عاملی فرم کوتاه شاخص استرس فرزند پروری در مادران کودکان دارای کودک ۷ تا ۱۲ ساله. *مجله تحقیقات علوم رفتاری*، ۸، ۹۱-,۸۱
۷. قمی ، شیخ عباس. (۱۴۱۶ ق). "سفینه البحار". تهران : اسوه.
کاوه، محمود، علیزاده، حسین.، دلاور، علی، و برجعلی، احمد (۱۳۹۰). تدوین برنامه افزایش تاب‌آوری در برابر استرس و تأثیر آموزش آن بر مؤلفه
های کیفیت زندگی والدین دارای کودک کم‌توان ذهنی خفیف. *فصلنامه ایرانی کودکان استثنایی*، ۱۱، ۲، ۱۴۰-,۱۱۹
۸. گل‌پرور، م؛ و بهادری، و. (۱۳۹۳). تأثیر آموزش کیفیت زندگی بر مؤلفه‌های سرمایه‌ی روان‌شناختی دانشجویان دختر. مطالعات زن و خانواده، ۲، ۷۱-۶۲..
1. American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*, 5th
Edition: DSM-5. 5th edition. Washington, D.C: American Psychiatric Publishing. P: 991.
2. Cooper, C. E., McLanahan, S. S., Meadows, S. O., Brooks-Gunn, J. (2009). Family structure transitions and maternal parenting stress. *J Marriage FAM*, 71 (3): 558-74.
3. Dyson, L. L. (1996). The experiences of families of children with learning disabilities: Parental stress, family functioning, and sibling self-concept. *Journal of learning disabilities*, *29*(3), 280-286.

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

4. Garsia VL, Pereira LD, Fukuda Y. *Selective attention: psi performance in children with learning disabilities*. Braz J Otorrinolaringol. 2007; 73(3):404-11.
5. Hsiao, Y. J. (2018). Parental stress in families of children with disabilities. *Intervention in School and Clinic*, *53*(4), 201-205.
6. Kirk S, Gallagher J, Coleman MR, Anastasiow NJ. *Educating Exceptional Children*. Cengage Learning; 2011. pp: 551.
7. Cherry, R.S., Kruger, B. (1983). Selective auditory attention abilities of learning disabled and normal achieving children. *J Learn Disabil*. 16(4)

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

فصلنامه ایده های نوین روانشناسی
دوره ۳، شماره ۷، پاییز سال ۹۸

The Comparison of Mental Image of the Body, Cognitive Emotion Regulation and Coping Styles in Unmarried and Married Women

Abstract

The aim of this study was compare the perception of auditory rhythm and parental stress in boys and girls with learning disabilities (dictation and math). For this purpose, a sample of ۷۵girls and ۷۵boys with their mothers was selected through targeted sampling. For data collection, Auditory Auditory Test (WPM) and Parent Stress Questionnaire Abdin (۱۹۸۳) were used. Data were analyzed using independent t-test. The results showed that there was a significant difference between the perceived rhythm of hearing loss in boys and girls with learning disorder, so that the girls had a higher perceived rhythm than rarely than boys. Also, the results showed that there is a significant difference between parent's stress and its components in mothers of both girls and boys, so that mothers with child of girl with learning disorder have higher levels of parental stress in all components than mothers with a boy. In general, there is a two-way relationship between parents' stress and child behavioral problems for mothers and fathers.

Keywords: Perception of auditory rhythm; Parental stress; Children and children with learning disabilities (dictation and math).

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]